

Fučićevi rani tekstovi

Tomislav Galović

Branko Fučić vrlo je rano počeo pisati i objavljivati – činjenica je to koju ne treba posebno obrazlagati jer njegovi radovi dovoljno govore sami za sebe. U ovom prilogu prikazat ćemo Fučićev spisateljski rad od njegovih prvih pisanih uradaka iz druge polovice 30-ih godina, pa sve do početka pedesetih godina prošloga, 20. stoljeća. Pod ranim tekstovima u konkretnom slučaju podrazumijevamo Fučićevu poeziju i prozu, te stručne i druge članke objavljene u navedenom razdoblju.

Branko Fučić od 1927. živi u Zagrebu gdje se školuje i kasnije stječe diplomu Mudroslovnog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu (današnji Filozofski fakultet) iz studijskih grupa *Poviest umjetnosti i kulture s klasičnom arheologijom*, *Hrvatska poviest*, te *Obća poviest i Talijanski jezik*. Na *Poviesti umjetnosti* klauzurni ispit mu je bio na temu "Rembrandt", a na *Hrvatskoj poviesti* – "Hrvatska vojska u vrijeme narodnih vladara". Prvi pod predsjedanjem prof. dr. Ivana Bacha, drugi pod prof. dr. don Mihom Baradom s kojim će ostati i nakon studija u kontaktu.

No, prije navedenog studija započeo je Fučić 1938. godine studirati slikarstvo na Umjetničkoj akademiji u Zagrebu. Međutim, tu nije pronašao sebe – nije bio zadovoljan pa je isti studij napustio, ali ono što je na njemu stekao – osjećaj za lijepim i crtačku vještinu – pratit će ga i biti mu od velike koristi ubuduće, tijekom njegova cjelokupnoga znanstveno-stručnoga rada.

Još u statusu apsolventa jedno je vrijeme, točnije od ožujka do kolovoza 1943. godine, radio u Gipsoteci u Zagrebu. Iskustva tamo stečena također će mu dobro doći kasnije – tu je naučio zanat izrade odljeva u gipsu. Upravo tu i treba tražiti začetke njegovih kasnijih brojnih znalačkih odljeva hrvatskih glagoljskih spomenika i grbova istarskog i kvarnerskog područja.

U stalni radni odnos Fučić je stupio 1945. godine. Prvo kao zaposlenik Konzervatorskog zavoda u Zagrebu od 1945. do 1946. godine. Od 1946. pak do 1947. godine radi u novoosnovanom Konzervatorskom zavodu za Istru i Hrvatsko primorje u Rijeci. Zatim odlazi na odsluženje vojnoga roka u Sloveniju. Po završetku istoga, od 1949. do 1952. godine, asistent je Historijskog instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu (danas Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za

povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti), službeno u Zagrebu, a stvarno u Rijeci i na terenu Istre i Kvarnera.¹

***

Kao što smo uvodno napisali Fučić je rano počeo pisati i objavljivati. Međutim, za te njegove rane tekstove uglavnom se nije znalo jer ih on sam nije spominjao niti ih je u vlastitoj bibliografiji navodio.

Ovdje se mora navesti da je ključni moment u proučavanju rane, mladenačke faze Fučićeva života bio onaj kada se (nanovo) spoznalo da se iza imena Tonija Tinova krije Branko Fučić i kada su njegove pjesme (nanovo) publicirane. Ovo napominjemo jer u Bibliografskom katalogu Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" u Zagrebu stoji da je Toni Tinov pseudonim pisca Augustina Augustinovića. Međutim, potonjeg je pseudonim Tin Tinović, a što je nastalo kao pokrata njegova imena i prezimena (August)Tin (August)Tinović.² Do te zabune je došlo jer je igrom slučaja u *Glasniku sv. Ante* iz 1937. godine bio objavljen prozni tekst A. Augustinovića potpisanog kao Tin Tinović, ali u istom broju i jedan pjesma potpisana s Toni Tinov. To je vjerojatno navelo bibliografe ovoga *Glasnika* na zaključak da se tu jednostavno radi o tiskarskoj omašci odnosno istome autoru.

Recentnu pak potvrdu da se iza pseudonima Toni Tinov nalazi Branko Fučić nalazimo u izvrsnom bio-bibliografskom članku o Fučiću koji je kao redakcijski članak publiciran u *Hrvatskom biografskom leksikonu* (IV, 1998.), a koji je gotovo sigurno prije objavljivanja morao vidjeti sam Fučić.

Stoga – u tome pravcu proučavanja – ključno je i vrlo važno bilo što je na vidjelo izašlo da je Fučić bio pjesnički vrlo raspoložen u svojim mladim danima. Ta spoznaja rezultirala je time da su njegove mladenačke "Pjesme (1937. – 1943.)", posredstvom Josipa Žgaljića, otisnute 2001. godine u *Književnoj Rijeci – časopisu za književnost i književne prosudbe*. Nedugo potom nekoliko njih i u monografiji J. Žgaljića *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*.³

---

¹ "Branko Fučić", u: *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1975. Knjiga 79*, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1979., str. 516-517. Usp. Miroslav KURELAC, "In memoriam Branko Fučić (1920. – 1999.)", *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, vol. 17., Zagreb 1999., str. 284.

² Podatke o tome, prema zapisu u Bibliografskom katalogu Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" u Zagrebu, dao je Zorislav Lajoš.

³ Rijeka: Glosa d.o.o. Rijeka i Istarsko književno društvo "Juraj Dobrila" Pazin, 2001.

Za mnoge je to bilo iznenađenja da se jedan tako znameniti kunst-historičar bavio i pjesništvom, a još više da je to spletom okolnosti uspio "zatajiti" mnogim pa i najboljim poznavateljima njegova djela. Ništa manje zanimljivije, ponavljamo, nije bilo ni "otkriće" da se iza pseudonima Toni Tinov krije zapravo Branko Fučić. Pišemo "otkriće" jer je ta činjenica bila javno objavljena još u "Bilješci o pjesnicima" u *Lirici hrvatskih sveučilištaraca*, koju je uredio Marko Čović, a objavio Sveučilišni pododbor Matice hrvatske u Zagrebu 1939. godine. Budući da je u njoj pjesmama bio zastupljen i Fučić – stoji: *BRANKO FUČIĆ rođen je 8. IX. 1920. u Dubašnici-Malinski na otoku Krku. Maturirao je na IV. realnoj gimnaziji u Zagrebu 1938. Studira slikarstvo na zagrebačkoj Umjetničkoj akademiji. Surađivao je u "Hrvatskoj Prosvjeti", "Hrvatskoj Smotri", sarajevskom "Glasniku sv. Ante", "Hrvatskoj Straži" i u "Novom ženskom listu" Side Košutić. Pisao je pod pseudonimom Toni Tinov. Ovaj je pseudonimom Fučić prvi put uporabio 1937., a posljednji put 1939. godine.*

No, i prije ovoga objavljivanja bilo je još nekoliko Fučićevih pisanih radova. Njih želimo ovom prilikom po prvi puta iznijeti pred znanstveno-stručnu javnost, a posebno pred povjesničare hrvatske književnosti, pjesništva napose. Naša nakana nije valorizacija toga opusa⁴ već njegovo predstavljanje.

***

Prvu pjesmu Branko Fučić je objavio u travnju 1936. u časopisu *Mali Istranin*. Riječ je o pjesmi "Iza one plave gore" u kojoj tematizira Učku – "plavu Učku goru". U njoj se može prepoznati piščeva težnja za slobodom Istre, ali i vrlo izražena sumnjičavost u njezinu realizaciju. Objavio ju je, dakle, još kao đak zagrebačke IV. gornjogradske gimnazije, a sigurno ga je i otac Šime u tome podupro. Ovdje donosimo navedenu pjesmu u cijelosti, a koju u izvorniku prati i jedan crtež (moguće Fučićev):

IZA ONE PLAVE GORE

---

⁴ O tome vidjeti: Danijela BAČIĆ-KARKOVIĆ, "Lirska rukovet Branka Fučića – uvod u kritički pristup pjesničkoj ostavštini", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 5-8; te Jadran ZALOKAR, "Kršćanski personalizam i pjesnikovanje Branka Fučića", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 21-25 (= Jadran ZALOKAR, *Filozofski eseji*, Zagreb: Naklada Lara, 2008., str. 51-66).

Dan umire, sunce tone
Iza one plave gore.
Sa brežuljka zvona zvone,
Podno hridi šapće more.

Iza one plave gore
Sveđ se čuje jecaj boli
Jednog srca što se gasi,
Što za **bratsku** pomoć moli...

Dan umire, sunce tone
Iza plave Učke gore.
– Crna noći, mrka noći,
Hoće l' ikad biti zore?!

Branko Fučić

U istom časopisu surađivao je i Fučićev otac Šime i brat Mladen (crtežima), a u tome ga je razdoblju uređivao Ernest Radetić. Davno prije Radetića urednik *Malog Istranina* bio je Fučićev sumještaniin Dubašljan Josip Antun Kraljić.⁵

Mali Istranin (poslije, vrlo kratko kao *Mali rodoljub*) izlazio je u Zagreb od 1930. do 1941. godine,⁶ a Fučić se još jednom našao na njegovim stranicama kada je u travnju 1937. objavio priču "Za kruh (Sličica s mora)".

Iste, 1937. godine objavljuje i svoje radove odnosno desetak pjesama u *Hrvatskoj smotri* i *Hrvatskoj prosvjeti*, te u *Glasniku sv. Ante*. Sve odreda potpisane pseudonimom Toni Tinov.

Hrvatska prosvjeta i *Hrvatska smotra* bili su mjesečnici za književnost, umjetnost i društveni život. *Hrvatsku smotru* – nacionalni, socijalni i književni

---

⁵ Rođen je 1877. u Bogovićima, a školovao se u rodnom mjestu, Rijeci i Kastvu. Učiteljsku školu završio je u Kopru 1896. Kao učitelj službovao je po mnogim školama u Istri, a od 1903. počinje držati nastavu na prvoj hrvatskoj školi u Malom Lošinjju. U razdoblju od 1908. do 1910. godine boravi u Argentini, a povratkom opet po različitim školama u Hrvatskoj. Bavio se književnim ("zaslužni istarski narodni učitelj i dječji pjesnik") i publicističkim radom, a pisao i pod pseudonimom Dubo Raskrižar. Umro je u Malom Lošinjju 1948. godine. Usp. Mato BOŽIČEVIĆ, "Josip A. Kraljić – zaslužni istarski narodni učitelj i dječji pjesnik", *Pedagoški rad*, god. XXVIII (CXIV), br. 7-8, Zagreb, rujan-listopad 1973., str. 341-359.

⁶ Međutim, *Mali Istranin* je nastavak, samo pod drugim imenom, časopisa koji je utemeljio J. A. Kraljić još 1906. u Malom Lošinjju. Prvotno je nosio naslov *Mladi Istran*, odnosno nešto kasnije *Mladi Istranin*. Od 1909. izlazi u Opatiji, no promjenom na čelu uredništva ponovno mijenja ime pa se sada naziva *Mladi Hrvat* (ur. Viktor Car Emin i Rikard Katalinić Jeretov). Zbog ratnih i poslijeratnih političkih neprilika časopis prestaje jedno vrijeme s izlaženjem, da bi redovitost uhvatio tek od 1922. do 1928. kada je pak kao i sav drugi hrvatski tisak na području tadanje Kraljevine Italije bio zabranjen. No, novu epizodu otpočinje u Zagrebu 1930. godine. Josip Antun KRALJIĆ, "O 30-godišnjici istarskog omladinskog lista", *Mali Istranin*, god. VII, br. 5, Zagreb, siječanj 1936., str. 65-67; Viktor CAR EMIN, "Nekoliko uspomena prigodom 30-godišnjice Malog Istranina", *Mali Istranin*, god. VII, br. 5, Zagreb, siječanj 1936., str. 68-71; Ernest RADETIĆ, "Mali Istranin izvan Istre", *Mali Istranin*, god. VII, br. 5, Zagreb, siječanj 1936., str. 74-76. Usp. i Božo JAKOVLJEVIĆ, "Mladi Istranin – list za mladi svijet", *Istarska Danica 1993*, Pazin: Istarsko književno društvo "Juraj Dobrila", 1992., str. 93-94.

mjesečnik uređivao je Kerubin Šegvić (1867. – 1945.), a nastavio Ivan Oršanić (1904. – 1968.). Izlazila je u razdoblju od veljače 1933. do studenoga-prosinca 1944. godine. Poglavito zbog urednika Oršanića, koji je bio istaknuti član ustaškoga pokreta i visoki dužnosnik u vrijeme Nezavisne Države Hrvatske, ali i svećenika Šegvića osuđenog 1945. od Vojnog suda Jugoslavenske armije na smrt, ovaj je časopis bio nepravedno i ideološki jednostrano u jugoslavenskoj književnoj historiografiji okarakteriziran kao nacionalistički.

U drugom časopisu, *Hrvatskoj prosvjeti*, na čijem je čelu bio ugledni katolički intelektualac i književni kritičar Ljubomir Maraković (1887. – 1959.), a kojem je nakon 1945. bilo zabranjeno objavljivanje, Fučić je dosta surađivao, no taj je mjesečnik prestao s izlaženjem 1940. godine. U ovim časopisima kao i u *Glasniku sv. Ante*, vjerskom mjesečniku za hrvatski katolički puk objavljivanom u Viskom kod Sarajeva, pod uredništvom fra Eduarda Žilića, Fučić je objavio prvu skupinu svojih zrelijih gimnazijskih pjesama: *Radost u sobici u potkrovlju*, *Proljetni akordi*, *Njive su se probudile*, *Spoznaja u svibanjskom jutru*, *Proljeće u gradu*, *Pjesma velikog dana*, *Bijelo bogatstvo*, *Smirenja trebam*, *Krist je blagoslovio moje gajeve (postcommunio)*, *Nemiri pred olujom*.

U literaturi se navodi da je Fučić još kao mladi gimnazijalac organizirao u školi izložbu svojih crteža što samo nadopunjuje njegov vrlo izraženi osjećaj za umjetnošću, i likovnoj i pisanoj. U obiteljskoj kući imao je i mali improvizirani atelje.⁷ Između ostaloga, takva njegova nastojanja potvrđuje i otprilike iz 1938. godine Fučićeva fotografija Porta na otoku Krku za koju bez ustručavanja možemo kazati da ima svoju vrijednost. Nešto prije toga datira njegov crtež ruševina Pavušove kuće "iznad Malinske, s lijeve strane puta za Kremeniće, nedaleko raskrižja za Bogoviće".⁸ Takvih je njegovih uradaka vjerojatno bilo i više.

Godine 1938., uz već ostvarenu suradnju u spomenutim časopisima, Fučić je objavio nekoliko pjesama u katoličkom dnevniku *Hrvatska straža*, te u vrlo specifičnom *Novom ženskom listu*, ali ne dok je glavna i odgovorna urednica bila Marija Jurić-Zagorka, već kad je tu funkciju preuzela na sebe Sida Košutić. Taj je list pod tim imenom izlazio u 1938. i 1939. godini, a u tom je periodu Fučić objavio dvije pjesme *Noćas se rodi...* u povodu Božića 1938. godine, te pjesmu *Moja sestrice...*

⁷ Josip BRATULIĆ, "Glagoljaš Branko Fučić", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 27.

⁸ Branko FUČIĆ, "Terra incognita: Pavuš", u: *Mediterran – tjedni kulturni prilog*, *Novi list* od 1. XII. 1996., str. 2.

potpisanu pseudonimom Toni Tinov. Iduće godine u *Novom ženskom listu* objavio je prozni tekst *Kad si sam*, također pod pseudonimom.

U rubrici "Pregled lirike" *Hrvatske straže* Fučić je napisao prikaz zbirke pjesama Dore Pfanove (*Pjesme*, II. dio – Zagreb 1938.) i pjesmu *Jesenjim putem*. U svojoj ocjeni zbirke D. Pfanove ističe da se ne može "na koncu reći, da su sve pjesme ove zbirke pisane uz odsustvo pjesničkog talenta, jer to ne bi odgovaralo činjeničnom stanju stvari" – međutim – "ne bi bilo pravo, kad bi književna javnost bila sklona da podcijeni ili posve pređe šutnjom preko književna rada Dore Pfanove".

Hrvatska smotra prihvatila mu je za tiska pjesme: *Pun dobrote* i *Podne na putu*, a iduće godište (1939.) i pjesme *Suton u dolu*, *Tuga* i *Plima odlaska*.

U *Glasniku sv. Ante* za srpanj-kolovoz 1938. Fučić je objavio priču *Ali Bože moj, zašto je tome tako...?!* – s podnaslovom *Svakodnevne 'velike' životne zagonetke*. Taj je tekst svakako najintrigantniji, jer da je igrom slučaja nakon 1945. godine netko znao za njega, vjerujemo da bi životni put Branka Fučića išao u posve drugačijem smjeru. Naime, u tom tekstu Fučić alias Toni Tinov, oštro osuđuje komunizam sljedećim riječima:

„A što traže komunisti?

U tome je baš srž uzroka što "oni ne traže ništa"!

Krist traži čitavog čovjeka za sebe: i dušu i tijelo njegovo i sve misli, osjećaje, riječi i djela – oni čovjeku dopuštaju sve što ne smeta klasnoj borbi i uspostavi diktature proletarijata. Krist uvijek strogo zahtijeva potpuno čisto srce – oni pružaju razularenost bludne strasti "u slobodnoj ljubavi". Kod njih ti je skoro sve dozvoljeno: – Griješe bludno i hini pa laži te ako hoćeš i ubij! – glavno je da radiš za revoluciju, za rušenje društva – ti si ipak ostao svetac!

Oni su "ljudi svijeta", Gospodin hoće da mi budemo "ljudi svijetla".

Oni u blještavi plašt fraza oblače blato grijeha, mi nastojimo da režemo i u oganj bacamo pokvarena, zla uda.

I tebe su, nepoznati prijatelju, što upravo čitaš ove retke, moguće u radu u organizaciji ili u svagdanjem životu ražalostili neuspjesi kao i onog mog druga...“.

To su riječi jednog kršćanskog personalista koji kritički promatra svijet i pojave koje ga okružuju.

U istom *Glasniku sv. Ante* još je objavio pjesme *Zovem Te*, *Isuse mali!* i *Primorska sličica*, te pjesmu u prozi *Put u bregove*.

Nadolazeće ratne godine kao da splasnuše početnički pjesnički elan Branka Fučića. Godine 1939. objelodanio je dosta pjesama, no od te godine nadalje to će biti u dosta smanjenom opsegu. Primjerice 1940. samo tri pjesme (*Bog tišinâ, Jesen u drvoredu, Tamo za brijegom*) i jedna članak o prvoj knjizi pjesama Vinka Kosa. Tu je knjigu Fučić lijepo prikazao i preporučio jer se u njoj: sadržajni pjesnikovi nutarnji doživljaji toče u punom mlazu, u "vodopadu poezije".

Za već spominjanu *Liriku hrvatskih sveučilištaraca* iz 1939. godine bile su izabrane i objavljene tri Fučićeve pjesme (*Bijelo bogatstvo, Zapis, Allegretto*). On se tako po prvi puta našao u krugu mladih hrvatski pjesnika, preciznije rečeno i bio je najmlađi među njima. Abecedom popisani bili su to pjesnici: Miljenko Andrijašević, Jorjo Cerinić, Zvonimir Crnković, Stjepan Jakševac, Nada Kesterčanek, Ivo Kljajo, Vjera Korsky, Vinko Kos, Dragutin Malčić, Ivica Mežnarić, Kamilo Miškarac, Felix Niedzielski, Ante Rocco, Franjo Rubina, Ivo Sokač, Magda Škaričić, Dinko Štambak, Josip Tursan, Stanko Vitković, Mira Vrkljan, Mirko Vutuc i Ismet Žunić. Od svih njih, po riječima priređivača "probrane su najbolje pjesme", a "koje su napisali suvremeni hrvatski sveučilištarci, i to oni hrvatski sveučilištarci, koji po svojim nacionalno-ideološko-političkim koncepcijama mogu apsolutno prihvatiti onaj i onakav pravac, koji je odredio narod kao cjelina svojim životom, svojom prošlošću i svojom sadašnjošću".

Zanimljivoj je navesti da je u časopisu *Luč* (s kojim će baš te godine ostvariti suradnju) uz izbor Fučićevih pjesama tiskanih u *Lirici hrvatskih sveučilištaraca*, kritički zapisano: "Branko Fučić je u pjesmi *Bijelo bogatstvo* pokušao vjerojatno imitirati jezikom naše regionalce, ali mu to nije uspjelo. *Allegretto* je nešto bolja pjesma, ali ni ona nije – dobra. Možemo konstatirati, da nam je Fučić poznat po ljepšim pjesmama od ovih".⁹ Uz citirani tekst priložena je i Fučićeva fotografija. Doduše, kritičar ništa ne kaže o pjesmi *Zapis*, ali zato – između redaka – daje povoljnu ocjenu njegovih prijašnjih pjesama.

Od druge polovice 1939. godine Branko Fučić je počeo surađivati u časopisu *Luč* koji je kao mjesečnik objavljivalo Hrvatsko katoličko akademsko društvo "Domagoj" kojem je, uzgred rečeno, i sam pripadao. *Luč* je bila "revija za misao i život hrvatskog katoličkog daštva", a izlazila je u Zagrebu od 1905. do 1942. godine. Deviza *Luči* glasila je "Bog – hrvatski narod – socijalna pravda". U njemu je te godine

---

⁹ *Luč*, god. XXXIV, br. 9-10, Zagreb 1939., str. 7.

bio zastupljen pjesmom *Oči sirota* te člankom *Trojica u 30 pjesama* o sabranim stihovima Norberta Neugebauera, Otona Oreškovića i Vlade Presečkog. Fučić kritički analizira liriku ovih pjesnika te zaključuje: "...da će ova knjiga ipak u jednom smislu djelovati pozitivno. Naime, mnogi će pjesnici, naročito mladi, učeći na pogreški 'trojice', tvrdo odlučiti da neće popustiti napasti, koja se zove težnja za afirmacijom, te da nikad neće čitalačkoj publici nuditi – n e d o z r e l o v o ć e".

U suradnji s bratom Mladenom objavio je *Uspavanku* u časopisu *Obitelj*, i to tako da je stihove napisao Branko, a sliku nacrtao Mladen. Časopis *Obitelj* u kojem je Fučić i kasnije surađivao, uređivali su Josip Andrić (1894. – 1967.) i Kuzma Moskatelo (1909. – 1993.). Nije na odmet spomenuti da je s potonjima Fučić nastavio surađivati, a s Moskatelom čak četrdeset godina potom i jednu knjigu zajednički potpisuje, odnosno priređuje. Riječ je o rukopisu koji je Fučić pronašao 1949. u Cresu, *Pisna od muke Gospodina nassega Issukarsta po Matiu, Marku, Luku i Giuanu zloxena u pisni po Franichiu Vodarichiu Crissaninu naraui tezaske kopaske*, a koja je objavljena tek 1993. godine trudom i marom Branka Fučića, Kuzme Moskatela, Antona Benvina i Bernarda Balona.¹⁰

U ožujku 1941. godine Fučić je objavio pjesmu *Mjesec* u časopisu *Obitelj*, a u prosincu iste godine i *Posljednju pjesmu* u reviji *Luč*. Ovakav naslov sigurno prouzroče ratne neprilike koje su izravno zakucale i na hrvatska područja. Međutim, neće to biti i ujedno Fučićeva "posljednja" pjesma. Na stranicama *Obitelji* Branko Fučić je objavio i članak *Naši pripovjedači u god. 1939.* gdje je opisao godišnju produkciju s napomenom da: "Unatoč ratnih vremena, kada 'inter arma silent musae' naši katolički književnici nisu odložili pera, već su nam uz brojna pjesnička djela dali ove godine mnogo radova i iz beletristike". Prikazana su djela sljedećih pisaca: Antuna Matasovića, Luke Perinića, Ante Jakšića, Side Košutić, Josipa Andrića, Vojmira Ćorića, Branka Klarića i Petra Grgeca. U ovom članku tehničkom omaškom piše da je njegov autor Mladen Fučić, no, u godišnjem kazalu to je ispravljeno i zapisano da je autor Branko Fučić.

Jedan je podatak svakako zanimljiv iz ovog vremena, a taj je da Branko Fučić i njegov otac Šime nisu surađivali u *Krčkom kalendaru* koji je objavljivalo Društva krčkih Hrvata u Zagrebu, a uređivački potpisivali Antun Bonifačić i Vjekoslav

---

¹⁰ Franić Vodarić, *Muka*, ur. Bernard Balon, Mali Lošinj: Katedra Čakavskog sabora Cres – Lošinj (Zavičajna biblioteka, knjiga 7.), 1993.

Štefanić.¹¹ Zašto je tomu to bilo tako teško je reći, još više kada znamo da je obitelj Fučić živjela u Zagrebu u istoj ulici gdje i Štefanićevi, a uz to je Vj. Štefanić bio Brankov gimnazijski profesor.

Da je u određenom dijelu Fučićeva života pjesništvo bilo njegov poziv dodatno nam potvrđuje, nakon *Lirike hrvatskih sveučilištaraca*, njegov izbor u antologiju hrvatske lirike prevedene na talijanski jezik. Antologiju je priredio Luigi Salvini u Zagrebu na Zelengaju, ratne 1942. godine, pod naslovom *Il melograno. Lirica croata contemporanea*.¹² Koliku je to važnost imalo, dovoljno je navesti da su u tom pjesničkom zborniku bila zastupljena ova imena: Tin Ujević, Dragutin Tadijanović, Nikola Šop, Ivo Lendić, Jeronim Korner, Antun Branko Šimić, Dobriša Cesarić, Vlado Vlaisavljević, Ivan Goran Kovačić, Antun Nizeteo, Drago Ivanišević, Vladimir Kovačić, Miroslav Krleža, Vjekoslav Majer, Antun Bonifačić, Luka Perković, Đuro Sudeta, Ivo Kozarčanin, Gustav Krklec, Frano Alfirević, Slavko Batušić, Olinko Delorko, Josip Velebit, Drago Gervais, Viktor Vida i dr.¹³ Fučić je bio zastupljen pjesmama *Gli occhi verdi* i *Addio*, a koje su u hrvatskom izričaju prije objavljene kao *Zbogom (Luč, lipanj-srpanj 1942.)* i *Iz Proljetnog Skizzenbucha (Luč, svibanja 1942.)*. U *Luči* mu je tada bilo otisnuto nekoliko pjesama – *Mjesečina, Iz Proljetnog Skizzenbucha, Zbogom* i *Suze na dlanu* – te jedan članak gdje piše o pojmovima kršćanstvo i kršćanin.

Te je godine objavio i jednu pjesmu (*Badnja noć*) u sarajevskom *Glasniku sv. Ante* i jednu u *Kalendaru svetog Ante*, koji je, kao i *Glasnik*, uređivao fra Eduard Žilić, objavivši u njemu pjesmu *Blaga misao*.

Vrlo teških ratnih godina Fučić nije posustao iako vrijeme pjesništvu nikako nije bilo naklonjeno. Ne samo to, sam je kao katolički intelektualac bio angažiran u

---

¹¹ Usp. Tomislav GALOVIĆ, "Osnivanje *Društva krčkih Hrvata u Zagrebu* 1936. i njegova djelatnost do 1941. godine (s dodatkom društvenih *Pravila* odobrenih 1937. god.)", *Studia lexicographica* (u pripremi za tisak).

¹² Zagabria: Edizione dell'Istituto bibliografico croato (Scrittori croati in lingue straniere. Sezione italiana, vol. 2), 1942.

¹³ Odnosno: Radovan Žilić, Mirko Vutuc, Ante Rocco, Branko Klarić, Đuro Rončević, Stipe Bešlin, Vladimir Brodnjak, Gašpar Bujas, Gabrijel Cvitan, Ivica Čermak, Srećko Diana, August Đarmati, Jakša Ercegović, Marko Fotez, Matija Hrsan, Anica Ivančić, Stjepan Jakševac, Ive Janjić, Ante Jakšić, Zdenka Jušić-Seunik, Zvonimir Katalenić, Nada Kesterčanek, Vladimir Kiseljev, Branko Klarić, Ivo Kljajo, Aleksandar Kokić, Dragutin Kolak, Vladimir Kolbas-Lidov, Nikola Kordić, Vjera Korsky, Vinko Kos, Vladimir Koščak, Zvonko Kuhar, Rajmund Kupareo, Petar Meštrovic, Ivica Mežnarić, Serafin Mičić, Dražen Panjkota, Borivoj Pavlović, Antun Popović, Vladimir Popović, Ljerka Premužić, Ivan Raos, Nada Raverta, Ante Sekulić, Jerko Skračić, Magda Skaričić, Ton Smerdel, Augustin Stipčević, Oto Šolc, Dinko Štambak, Josip Tursan, Rajko Valerijev, Stanko Vitković i Mira Vrkljan.

spašavanju drugih i potrebitih. Za pojedine se zalagao i kod nadbiskupa Alojzija Stepinca.¹⁴

Stoga ne treba čudit da je u razdoblju 1943. i 1944. malo toga javno obznanio. *One zaboravljene pjesme* u prozi izašle su u Božićnom broju 1943. časopisa *Obitelj*, a pjesma *Grlica* u dječjem mjesečniku *Anđeo čuvar* koji je uređivao fra Gabriel Đurak. Potonju je pjesmu potpisao kao *Branko Fučić, st.*

Godine pak 1944. objavio je pjesmu *Navještenje i Bog razgovara s Djetetom* kao pjesmu u prozi. I jedno i drugo je objavio u *Gospinoj krunici – glasniku pobožnosti Majke Božje* koji je uređivao dominikanac Rajmund Kupareo, ujedno urednik dominikanske naklade *Istina*.

Iste godine Fučić se oglasio i s četiri zanimljive pjesme: "Simbioze", "Tapkanje u suton", "Posljednji sat" i "Bicikli koji inspiriraju" koje su odreda tiskane u *Obitelji – ilustrovanom časopisu za hrvatsku porodicu*.

Još jedan važan trenutak u proučavanju Fučićevih početaka bio je onaj kada je Josip Žgaljić u monografiji o Fučiću – došao do zanimljivog saznanja da je prvi stručni tekst koji je Fučić napisao bio onaj iz 1944. godine o starohrvatskom pleteru.

Po svemu je izgledalo da je to prvi stručni rad koji je Branko Fučić napisao unutar svoga bogatoga znanstvenoga i publicističkoga djelovanja, točnije rečeno prvi s područja povijesti umjetnosti. Napisao ga je za vrijeme studija na zagrebačkom Mudroslovnom (Filozofskom) fakultetu, a objavio 1944. godinu u kalendaru *Danica*, koji je uređivao Josip Andrić, glavni urednik izdavačke kuće *Društvo sv. Jeronima* (kasnije *sv. Ćirila i Metoda*) – čovjek s kojim je Fučić već imao kontakata.

"Starohrvatski pleter" danas predstavlja prvi Fučićev uradak i njegovo prvo pojavljivanje u struci, za koju se studijem opredijelio. To je bila povijest umjetnosti. No, za taj članak mnogi nisu znali, a ni sam ga Fučić nije navodio. Razlog tome je u činjenici da je tekst objavljen za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske, i da se u unutrašnjoj naslovnici uz ime publikacije, a što je bila naime tada praksa i u drugim periodikama, nalazi fotografija Ante Pavelića, poglavnika Nezavisne Države

---

¹⁴ Po pisanju Marijana JURČEVIĆA ("Dr. Branko Fučić – prijatelj i kršćanin /8. IX. 1920. – 31. I. 1999./", *Riječki teološki časopis*, god. VII, br. 2, Rijeka 1999., str. 412) Branko Fučić priča: "Oduševili su me laki pristupi k Stepincu. Mi smo kao studenti lako dolazili do njega. Primao nas je i ono što je mene oduševljavalo, prema nama žutokljuncima imao je puno poštovanje, pun respekt. Prva moja audijencija i prva molba za intervenciju bila je za Frana Zlatića... Druga moja intervencija bila je za jednu mladu Srpkinja Branku Pribić... A treća moja audijencija kod nadbiskupa Stepinca bila je za jednog Židova. Bio je to Zdenko Graf".

Hrvatske.¹⁵ Takvo što u poslijeratnim društvenim i političkim prilikama, u novoj Jugoslaviji, nije bilo poželjno. U nekom pogledu bilo je to pogibeljno za samoga pisca pa je bolje bilo nešto takvoga prešutjeti nego izazivati nevolje.

Članak *Starohrvatski pleter* pisan je kratko, zanimljivo i u skladu s tada dostignutim znanstvenim rezultatima te dakako "korienskim pravopisom" tada važećim i službenim u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

O samom pleteru pak piše da su za njega: "zaslužni i u njega usađeni tragovi i stare grčke i rimske umjetnosti, iztočnjačke i starokršćanske umjetnosti". Uz to – "Premda starohrvatski pleter nalazimo i u staroj umjetnosti drugih naroda, mi današnji Hrvati možemo na nj ipak gledati s posebnim osjećajima. Ta dosta je, da znamo, da su njime bile ukrašene crkve naših pradjedova i da su ih klesale njihove ruke. U udubinama i crtama tisućugodišnjega kamenja stoji utisnut znak hrvatskog života i on nam govori, da nismo od jučer. Uz obalu morskou, često nagrižena njegovom oštrom solju, još uvijek progovaraju drevna slova iznad tih ukrasa o minulim hrvatskim knezovima, kraljevima i županima, koji su tamo vladali, pa već zato cijenimo to hladno, razbijeno kamenje, te mrtve svjedoke".

Na jednom smo mjestu, prije nekoliko godina, bili zapisali, a to ovdje sada ponavljamo da jedan bezazleni tekst napisan od jednog apsolvanta postaje tekst koji autoru u buduću može donijeti probleme – odnosno – samo zato što se jedan čovjek i njegov rad našao u rascjepu jedne ideologije koja je bila pri svome koncu i jedne druge ideologije koja je bila na svome početku – taj je rad bio nepoželjan.¹⁶ Stoga ga Fučić nije nikad navodio ili spominjao.

Daljnijim i širim istraživanjem nešto smo pomaknuli granicu Fučićevog ranog pisanja i stručnog djelovanja, te kao prvi poznati stručni rad Branka Fučića pronašli u 1941. godini. Radi se o tekstu objavljenom 1941. u ilustriranom časopisu za hrvatsku porodicu – *Obitelj*.¹⁷ U tom tekstu Fučić je prikazao likovnu izložbu keramičkih radova ugledne hrvatske umjetnice keramičarke Blanke Dužanec (1908. – 1989.),

---

¹⁵ U konkretnom slučaju riječ je o fotografiji statue Ante Pavelića koju je izradio Antun Augustinčić, kasnije u Jugoslaviji vrlo priznati i ugledni hrvatski kipar. Između ostalog Augustinčić je napravio i nekoliko skulptura Josipa Broza Tita.

¹⁶ Tomislav GALOVIĆ, *O Dubašnici i njezinim ljudima. Prinosi za povijest dubašljanskoga kraja na otoku Krku*, Rijeka: Općina Malinska-Dubašnica, Malinska – Izdavačka kuća Adamić, Rijeka – Povijesno društvo otoka Krka [*Krčki zbornik*, sv. 48., Posebno izdanje Povijesnog društva otoka Krka, sv. 42.], Krk, 2004., str. 221.

¹⁷ Tomislav GALOVIĆ, "Branko Fučić i Dubašnica", *Riječki teološki časopis*, god. XV, br. 1(29), Rijeka 2007., str. 221.

potaknut vjerojatno i vlastitim zanimanjem za keramiku. U mladim danima sa svojom braćom, posebno bratom Dragom, i sam se bio upuštao u izradu umjetničke keramike.

U godini 1945. Fučić se javio u *Gospinoj krunici – Darovima srca* koji čine četiri pjesme *Nalazci*, *Idila s ljiljanima*, *Uspavanka*, *Tapkanje u suton* i *Posljednja pjesma*. Ova potonja, već prije publicirana¹⁸ pjesma Fučiću je uistinu za iduća tri-četiri desetljeća bila i definitivno posljednja.¹⁹

***

Domoljubni put u Istru – kako je to sročio u članku i svojoj knjizi J. Žgaljić, dobro opisuje Fučića u novom poglavlju vlastita života.²⁰

Fučićevo poratno djelovanje u razdoblju 1945. godine vrlo je zanimljivo – iz osobne perspektive – prikazala ugledna hrvatska etnologinja Jelka Radauš-Ribarić. Autorica tako piše o formiranju ekipe koju su, uz nju, činili Ferdo Hauptmann, Branko Fučić i Mladen Fučić, te njihovom terenskom radu po Istri gdje je svatko od njih imao svoje zadatke: "Ferdo Hauptmann tržio je arhivsku građu, u kojoj mu je tada glagoljica predstavljala problem. Braća Fučići tragali su za seoskim crkvicama i utvrđivali njihovo stanje. Mladen ih je arhitektonski obrađivao, a u mnogima otkrivene su freske, kojima se Branko od srca veselio, a kasnije im se potpuno posvetio pa je na toj temi i doktorirao. Ja sam išla svojim putem, među ljude, da bih s njima u razgovoru prikupljala prve podatke o tradicijskom narodnom životu u Istri, koja nam je do tada bila sasvim nepristupačna. Svaki je od nas otkrivao nešto novo, što smo si kod ponovnog susreta prepričavali i živo komentirali. Bili smo kao jedna obitelj, složna, neumorna i puna oduševljenja za svoj posao".²¹

Budući da je ratna bitka za Istru bila dobivena, trebalo je tu pobjedu ostvariti i na međunarodno-pravnom planu. Trebalo je "dokazati" međunarodnoj komisiji da je Istra hrvatska. U tom je pravcu 1946. godine u Pazinu Oblasni narodno-oslobodilački

---

¹⁸ Pojedine Fučićeve (iste) pjesme znale su biti objavljene i dvaput, kao što je i ova gore spomenuta. No, potonja je objavljena drugim ("korienskim") pravopisom.

¹⁹ Ako se ne varamo izuzetak će učiniti jedino 24. prosinca 1985. pjesmom *Poklonstvo pastira*, a koju će 31. prosinca 1985. Giacomo Scotti prevesti na talijanski, te je po Fučićevoj smrti publicirati u *Novom listu*, prilogu *Mediteran*, od 12. prosinca 1999., odnosno u *Književnoj Rijeci – časopisu za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 19.

²⁰ Josip ŽGALJIĆ, "Domoljubni put u obećanu Istru", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 31-39.

²¹ "Sjećanja na prvu kulturno-povijesnu istraživačku skupinu u Istri 1945. godine", *Buzetski zbornik*, knj. 27, Buzet 2001., str. 179-184., cit. str. 179.

odbor za Istru postavio izložbu *Svjedočanstva o slavenstvu Istre*. Izložba je bila postavljena u zgradi Biskupskog sjemeništa u Pazinu. Povod je bila posjeta Međusavezničke komisije Istri. Izložbu je postavio i popratni katalog uredio Božo Milanović, a Branko Fučić je sudjelovao u postavljanju izložbe i pisanju kataloga.²² Katalog je tiskan u tvrdom i mekom uvezu, u 350 primjeraka "mjeseca marta 1946. u nakladi Oblasnog narodno-oslobodilačkog odbora za Istru u Narodnoj štampariji, Rijeka". Također je bio tiskan i francuski prijevod kataloga *Svjedočanstva o slavenstvu Istre – Exposition des temoignages sur le caractere slave de l'Istrie*.²³

Idućih godina Branko Fučić intenzivno obilazi Istru i kvarnerske otoke. Istražuje, pronalazi, spašava i zapisuje. Pomalo počinje i publicirati stručne članke, ali sada kao osoba s diplomom i sa zaposlenjem.

U *Danici – koledaru za prostu godinu 1947*, koju su izdavali Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu i Književno društvo sv. Mohora za Istru u Pazinu, objavio je članak *Glagolica u Istri* i kraći izvod *Iz Istarskog razvoda*. Kad je zagrebačka *Danica* dobila svoju sestru, *Istarsku Danicu*, pod upravom Istarskog književnog društva sv. Ćirila i Metoda u Pazinu, Fučić je još aktivnije počeo surađivati na njezinim stranicama. U razdoblju do 50-ih godina 20. stoljeća, u njoj je publicirao članke *Najstariji glagolski natpisi u Istri i na Kvarnerskim otocima* i *Živi križ* u Lindaru (oba u *Istarskoj Danici – koledaru za godinu 1951*).

No, prvi opširan rad iz ovoga ranog perioda Fučićevih istraživanja i inventariziranja njegov je vrlo poznati i često citirani *Izvjestaj o putu po otocima Cresu i Lošinju*.²⁴ U njemu je detaljno, iz dana u dan, opisao "kulturne, povijesne i umjetničke spomenike, prije svega one slavenskoga i lokalnoga podrijetla" cresko-lošinjskoga arhipelaga. Odmah po publiciranju *Izvjestaja*, već se moglo vidjeti koliko veliko bogatstvo čeka svoje istraživače (arhivi, umjetnički i historijski spomenici) na tome prostoru, ali isto tako da je to područje upravo dobilo/dobiva jednog, vrijeme će pokazati, predanog istraživača.

---

²² O tome je govorio Josip BRATULIĆ u predavanju "Istra u djelu Branka Fučića" koje je bilo održano na *Svečanoj akademiji akademiku Branku Fučiću u spomen (1920. – 1999.)*, *Dubašnica* 31. siječnja 1999. – 2007., Bogovići, 31. siječnja 2007. godine. Usp. i Robert MATIJAŠIĆ, "Fučić, Branko, povjesničar umjetnosti (Dubašnica na Krku, 8. IX. 1920 – Rijeka, 31. I. 1999)", u: *Istarska enciklopedija*, ur. Miroslav Bertoša i Robert Matijašić, Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" (Niz hrvatske regije i gradovi), 2005., str. 238.

²³ Pazin: Comité régional de libération nationale d'Istrie, mars 1946.

²⁴ *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godine 1946. – 1948. Knjiga 55*, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1949., str. 31-76.

***

Iz obuhvaćenog i prikazanog Fučićeva spisateljskog opusa, napose mladenačkog i studentskog, i ukazavši na sudbinu nekih osoba s kojima je Fučić bio u izravnoj ili neizravnoj vezi, nije nimalo čudno ili zagonetno zašto on o njemu nije govorio ili ga spominjao, a kamoli navodio u svojoj bibliografiji! Sudbina ljudi s kojima je surađivao, radio i prijateljevao u većini slučajeva bila je vrlo tragična. Odlazak iz Zagreba Fučiću je predstavljalo ne samo ispunjenje sna o povratku širem djedovskom zavičaju već i određeno udaljavanje od ljudi koji su radili na prokazivanju katoličkih intelektualaca i drugih nepodobnika.

Fučićev rad u Istri, na Kvarnerskim otocima i riječkom području (da ocrtamo samo najuže konture) u promatranom periodu toliko je bio plodonosan da se slobodno možemo zapitati kakva bi bila sudbina srednjovjekovnog zidnog slikarstva Istre i hrvatskih glagoljskih epigrafičkih spomenika u cjelini, da nije bilo osobe, istraživača i znanstvenika poput Branka Fučića.²⁵ Možda bi se javio neki "drugi" Branko Fučić. Teško! – vrijeme je pokazalo da se takvi istraživači rađaju samo jednom!

***

Kao što nas Branko Fučić može iznenaditi nekim rukopisom koji će netko od njegovih suradnika ili nasljedovatelja prirediti i objaviti, tako je isto moguće da će netko negdje naići na još pokoji objavljeni Fučićev rani tekst. To nas, naime, nimalo ne bi trebalo iznenaditi!

---

²⁵ Usp. Radovan IVANČEVIĆ, "Majstorsko čitanje povijesti", *Cicero – magazin za umjetnost*, god. II, br. 6, Zagreb, lipanj 1999., str. 41-46; Anica NAZOR, "Branko Fučić (8. rujna 1920. – 31. siječnja 1999.) – In memoriam", *Slovo – časopis Staroslavenskoga instituta u Zagrebu*, sv. 52-53/2002-2003, Zagreb 2004., str. 127-136; Tonko MAROVIĆ, "In memoriam – Branko Fučić (1920. – 1999.)", *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, god. 23, Zagreb 1999., str. 217-219; Emilijan CEVC, "Branko Fučić (1920 – 1999)", u: *Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti*, 50. knjiga – 1999/ *The Yearbook of The Slovenian academy of sciences and arts, volume 50/1999*, Ljubljana: Slovenska akademije znanosti in umetnosti, 2000., str. 131-133; Ksenija ROZMAN, "In memoriam – Obituaries: Branko Fučić (1920 – 1999)", *Zbornik za umetnostno zgodovino*, n. s., vol. 35, Ljubljana: Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo, 1999., str. 306-311.

PRILOG:

Pjesme i članci Branka Fučića objavljeni u razdoblju od 1936. do 1950. godine

GODINA 1936.

- 1) "Iza one plave gore" [pjesma], *Mali Istranin*, god. VII, br. 8, Zagreb, travanj 1936., str. 124.

GODINA 1937.

- 2) "Radost u sobici u potkrovlju" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. V, br. 3, Zagreb, ožujak 1937., str. 161.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 7. te u Josip Žgaljić, *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*, Rijeka 2001., str. 27 (ulomak).

- 3) "Za kruh (Sličica s mora)" [priča], *Mali Istranin*, god. VIII, br. 8, Zagreb, travanj 1937., str. 117-119.

- 4) "Proljećni akordi" [pjesma], *Hrvatska prosvjeta*, god. XXIV, br. 5, Zagreb, svibanj 1937., str. 197-198.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 5. te u Josip Žgaljić, *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*, Rijeka 2001., str. 25-26.

- 5) "Njive su se probudile" [pjesma], *Hrvatska prosvjeta*, god. XXIV, br. 5, Zagreb, svibanj 1937., str. 198.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 6. te u Josip Žgaljić, *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*, Rijeka 2001., str. 26-27.

- 6) "Spoznaja u svibanjskom jutru" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. V, br. 5-6, Zagreb, svibanj-lipanj 1937., str. 296.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tino. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 8.

- 7) "Proljeće u gradu" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. V, br. 5-6, Zagreb, svibanj-lipanj 1937., str. 324.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 9.

- 8) "Pjesma velikog dana" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXII, br. 6, Sarajevo, lipanj 1937., str. 180.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov.

- 9) "Bijelo bogatstvo" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. V, br. 7, Zagreb, srpanj 1937., str. 396.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je kasnije uvrštena u *Liriku hrvatskih sveučilištaraca*, ur. Marko Čović, Zagreb: Sveučilišni pododbor Matice hrvatske u Zagrebu (knjiga 2.), Zagreb 1939., str. 27-28. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 9.

- 10) "Smirenja trebam" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXII, br. 7-8, Sarajevo, srpanj-kolovoz 1937., str. 212.
Napomena: Pjesmu je B. Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 10.
- 11) "Krist je blagoslovio moje gajeve (postcommunio)" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXII, br. 9, Sarajevo, rujan 1937., str. 266.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 11.
- 12) "Nemiri pred olujom" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. V, br. 12, Zagreb, prosinac 1937., str. 725.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 10.

GODINA 1938.

- 13) "Pun dobrote" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. VI, br. 1, Zagreb, siječanj 1938., str. 30.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 11.
- 14) "Ali Bože moj, zašto je tome tako...?! (Svakodnevne 'velike' životne zagonetke.)" [priča], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXIII, br. 7-8, Sarajevo, srpanj-kolovoz 1938., str. 219-222.
Napomena: Tekst je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov.
- 15) "Put u bregove" [pjesma u prozi], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXIII, br. 7-8, Sarajevo, srpanj-kolovoz 1938., str. 222-223.
Napomena: Pjesmu u prozi Fučić je potpisao pseudonimom Toni Tinov.
- 16) "Zovem Te, Isuse mali!" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXIII, br. 7-8, Sarajevo, srpanj-kolovoz 1938., str. 223.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 12. te u Josip Žgaljić, *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*, Rijeka 2001., str. 28 (ulomak).
- 17) "Primorska sličica" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXIII, br. 7-8, Sarajevo, srpanj-kolovoz 1938., str. 223.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 12.
- 18) Pjesme Dore Pfanove. Dora Pfanova: Pjesme, II. dio – Zagreb 1938., *Hrvatska straža*, god. X, br. 227, Zagreb, 7. listopada 1938., str. 4-5.
Rubrika: "Pregled lirike".
- 19) "Podne na putu" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. VI, br. 11, Zagreb, studeni 1938., str. 561.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov.
- 20) "Noćas se rodi..." [pjesma], *Novi ženski list*, god. I, Zagreb, prosinac 1938., str. 1.
- 21) "Moja sestrice..." [pjesma], *Novi ženski list*, god. I, Zagreb, prosinac 1938., str. 9.
Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov.
- 22) "Jesenjim putem" [pjesma], *Hrvatska straža*, god. X, br. 291, Zagreb, Božić 1938., str. 14.

GODINA 1939.

- 23) "Bijelo bogatstvo" [pjesma], u: *Lirika hrvatskih sveučilištaraca*, ur. Marko Čović, Zagreb: Sveučilišni pododbor Matice hrvatske u Zagrebu (knjiga 2.), Zagreb 1939., str. 27-28.
Napomena: Pjesma je preuzeta iz *Hrvatske smotre*, god. V, br. 7, Zagreb, srpanj 1937., str. 396. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 9.
- 24) "Zapis" [pjesma], u: *Lirika hrvatskih sveučilištaraca*, ur. Marko Čović, Zagreb: Sveučilišni pododbor Matice hrvatske u Zagrebu (knjiga 2.), Zagreb 1939., str. 28.
Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 13.
- 25) "Allegretto" [pjesma], u: *Lirika hrvatskih sveučilištaraca*, ur. Marko Čović, Zagreb: Sveučilišni pododbor Matice hrvatske u Zagrebu (knjiga 2.), Zagreb 1939., str. 29.
Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 12.
- 26) "Kad si sam" [proza], *Novi ženski list*, god. II, Zagreb, siječanj 1939., str. 4.
Napomena: Tekst je Fučić potpisao pseudonimom Toni Tinov.
- 27) "Uspavanka" [pjesma], *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XI, br. 13-14, Zagreb, 5. travnja 1939., str. 216. + crtež.
Sadržaj: Slika od Mladena Fučića, a stihovi od Branka Fučića.
- 28) "Suton u dolu" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. VII, br. 6, Zagreb, lipanj 1939., str. 286.
- 29) "Tuga" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. VII, br. 6, Zagreb, lipanj 1939., str. 322.
- 30) "Plima odlaska" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. VII, br. 10, Zagreb, listopad 1939., str. 505.
- 31) "Oči sirota" [pjesma], *Luč*, god. XXXIV, br. 9-10, Zagreb 1939., str. 4.
Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 13.
- 32) "Trojica u 30 pjesama" – stihovi N. Neugebauera, Otona Oreškovića i Vlada Presečkog, *Luč*, god. XXXIV, br. 9-10, Zagreb 1939., str. 15-16.
Napomena: Članak je potpisan inicijalima B. F.
- 33) Naši pripovjedači u god. 1939., *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XI, br. 45-46, Zagreb, 5. prosinca 1939., str. 688. + crtež.
Napomena: u članku piše da je autor Mladen Fučić, no, u godišnjem kazalu stoji ime Branka Fučića, što je ispravno.

GODINA 1940.

- 34) Vinko Kos: Vodopad. Prva knjiga pjesama V. Kosa, Zagreb 1939. Vlastita naklada, *Hrvatska straža*, god. XII, br. 46, Zagreb, nedjelja, 25. veljače 1940., str. 4.
- 35) "Bog tišinâ" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXV, br. 4, Sarajevo 1940., str. 118.
Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 14.
- 36) "Jesen u drvoredu" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. 8, br. 10, Zagreb, listopad 1940., str. 526.

Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 13.

- 37) "Tamo za brijegom" [pjesma], *Hrvatska smotra*, god. 8, br. 10, Zagreb, listopad 1940., str. 541.

Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 13.

GODINA 1941.

- 38) Keramički radovi Blanke Dužanec, *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XIII, br. 7-8, Zagreb, 25. veljače 1941., str. 69. i 74. + 4 slike.

Rubrika: "Likovna umjetnost". Potpisano inicijalima B. F.

- 39) "Mjesec" [pjesma], *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XIII, br. 9-10, Zagreb, 10. ožujka 1941., str. 97. + crtež.

Napomena: Pjesmu je Fučić potpisao kao F. Branko.

- 40) "Posljednja pjesma" [pjesma], *Luč*, god. XXXVII, br. 3, Zagreb, prosinac 1941., str. 53.

Napomena: Kasnije objavljena i u Fučićevim pjesmama pod zajedničkim nazivom "Darovi srca", *Gospina krunica*, god. XXIX, br. 1-3, Zagreb 1945., str. 15. Pjesma je objavljena i u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 4.

GODINA 1942.

- 41) "Addio" [pjesma na talijanskom jeziku], u: Luigi Salvino, *Il Melograno. Lirica croata contemporanea*, Zagabria: Edizione dell'Istituto bibliografico croato [Scrittori croati in lingue straniere. Sezione italiana, vol. 2], 1942., str. 117.

Napomena: Hrvatski izričaj ove pjesme vidjeti u "Zbogom" [pjesma], *Luč*, god. XXXVII, br. 9-10, Zagreb, lipanj-srpanj 1942., str. 234. Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 16.

- 42) "Gli occhi verdi" [pjesma na talijanskom jeziku], u: Luigi Salvino, *Il Melograno. Lirica croata contemporanea*, Zagabria: Edizione dell'Istituto bibliografico croato [Scrittori croati in lingue straniere. Sezione italiana, vol. 2], 1942., str. 118.

Napomena: Hrvatski izričaj ove pjesme vidjeti u "Iz Proljetnog Skizzenbucha" [pjesme], *Luč*, god. XXXVII, br. 8, Zagreb, svibanja 1942., str. 190. Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 16.

- 43) "Badnja noć" [pjesma], *Glasnik sv. Ante*, god. XXXVII, br. 1, Sarajevo, siječanj 1942., str. 3.

Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 14.

- 44) Kršćanstvo i kršćani, *Luč*, god. XXXVII, br. 5, Zagreb, veljača 1942., str. 105-106.

Sadržaj: O pojmovima kršćanstvo i kršćanin.

- 45) "Mjesečina" [pjesma], *Luč*, god. XXXVII, br. 6-7, Zagreb, ožujak-travanj 1942., str. 141.

Napomena: Pjesma je objavljena u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 15.

- 46) "Iz Proljetnog Skizzenbucha" [pjesme], *Luč*, god. XXXVII, br. 8, Zagreb, svibanja 1942., str. 190.

Sadržaj – dvije pjesme: "Japanska priča" i "Zelene oči". Napomena: Pjesme su objavljene u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 15-16.

- 47) "Zbogom" i "Suze na dlanu" [pjesme], *Luč*, god. XXXVII, br. 9-10, Zagreb, lipanj-srpanj 1942., str. 234.

Sadržaj: "Zbogom. Mir sada ovaj..." (pjesma u biti nema naslov) i "Suze na dlanu" (pjesma u prozi). Pjesme su objavljene u Branko Fučić, "Pjesme (1937. – 1943.)", *Književna Rijeka – časopis za književnost i književne prosudbe*, br. 1 [god. 6], siječanj – ožujak 2001, Rijeka 2001., str. 16 i [97], te u Josip Žgaljić, *Branko Fučić. Od Dubašnice do Dubašnice*, Rijeka 2001., str. 32 (samo ulomak pjesme "Zbogom...").

- 48) "Blaga misao" [pjesma], *Kalendar svetog Ante 1942*, ur. dr. fra Eduard Žilić, Sarajevo: Uprava Glasnika svetog Ante, 1942., str. 202.

GODINA 1943.

- 49) "Grlica" [pjesma], *Anđeo čuvar – dječji mjesečnik sa slikama*, god. XLII/1942-1943, br. 7, Zagreb 1943., str. 159.

Napomena: pjesma je potpisana – *Branko Fučić, st.*

- 50) Starohrvatski pleter, *Danica 1944. Koledar i godišnjak Hrvatskog književnog društva sv. Jeronima*, ur. Josip Andrić, Zagreb: Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima, 1943., str. 46-48.

- 51) "One zaboravljene pjesme" [pjesma u prozi], *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XV, br. 23-24, Zagreb, Božić 1943., str. 355 s 2 slike.

GODINA 1944.

- 52) "Navještenje" [pjesma], *Gospina krunica*, god. XXVI[XXVIII!], br. 1-2, Zagreb 1944., str. 11.

- 53) "Bog razgovara s Djetetom" [pjesma u prozi], *Gospina krunica*, god. XXVI[XXVIII!], br. 1-2, Zagreb 1944., str. 16.

- 54) "Četiri pjesme", *Obitelj. Ilustrovani časopis za hrvatsku porodicu*, god. XVI, br. 11-12, Zagreb, 15. lipnja 1944., str. 160.

Sadržaj: "Simbioze", "Tapkanje u suton", "Posljednji sat" i "Bicikli koji inspiriraju".

GODINA 1945.

- 55) "Darovi srдца" [pjesme], *Gospina krunica*, god. XXIX, br. 1-3, Zagreb 1945., str. 14-15.

Sadržaj: "Nalazci", "Idila s ljiljanima", "Uspavanka", "Tapkanje u suton" i "Posljednja pjesma".

GODINA 1946.

- 56) *Svjedočanstva o slavenstvu Istre. Izložba*, Pazin: Oblasni Narodno-oslobodilački odbor za Istru, mart 1946., 51 str. (= Katalog izložbe: *Uvod*, str. 7-15; *Katalog*, str. 17-50)

- 57) *Exposition des temoignages sur le caractere slave de l'Istrie*, (dans le Seminaire episcopal), Pazin: Comité régional de libération nationale d'Istrie, mars 1946.

Napomena: francuski prijevod kataloga *Svjedočanstva o slavenstvu Istre*.

GODINA 1947.

- 58) Glagolica u Istri, *Danica koledar za prostu godinu 1947*, Zagreb – Pazin: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu i Književno društvo sv. Mohora za Istru u Pazinu, 1947., str. 105-117.

- 59) Iz Istarskog razvoda, *Danica koledar za prostu godinu 1947*, Zagreb – Pazin: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu i Književno društvo sv. Mohora za Istru u Pazinu, 1947., str. 118.

GODINA 1949.

- 60) Izvještaj o putu po otocima Cresu i Lošinju, *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godine 1946. – 1948. Knjiga 55*, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1949., str. 31-76 [u tekstu crteži i tlocrti] + 1 tabla. Tiskan je i poseban otisak.

GODINA 1950.

- 61) Najstariji glagolski natpisi u Istri i na Kvarnerskim otocima, *Istarska Danica – koledar za godinu 1951*, Pula: Istarsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda u Pazinu, 1950., str. 49-53.
- 62) "Živi križ" u Lindaru, *Istarska Danica – koledar za godinu 1951*, Pula: Istarsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda u Pazinu, 1950., str. 81-86.